การศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Study of the competences of Learning Management for 21st Century for Bachelor Degree Students in the Faculty of Education, Mahasarakham University

เดชา จันทคัต[1]

Dacha Jantakat[1]

Received: 7 August 2018

Revised: 20 September 2018

Accepted: 8 October 2018

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิต กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 150 คน ในปีการศึกษา 2560 ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้สาขาวิชาเป็นชั้น (Strata) ในการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการ

[1] ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

[1] Assistant Professor, Faculty of Education, Mahasarakham University

วิจัย คือ แบบสอบถามสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นแบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย

พบว่า 1) สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน 2) แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประกอบด้วย 9 แนวทาง ได้แก่ การส่งเสริม 1) การมีเจตคติที่ดี ความรัก ศรัทธาต่อวิชาชีพครู 2) การมีคุณธรรม จรรยา และมารยาท 3) ความสามารถในการสื่อสารและการแสดงออก 4) ความสามารถในการปรับตัว และการมีความยืดหยุ่น 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ความสามารถในการจัดการแบบบูรณาการ 7) ด้านความสามารถในการทำงานเป็นทีม 8) ความสามารถในการเป็นกัลยาณมิตรของผู้เรียน และ 9) ความสามารถในการทำวิจัย

คำสำคัญ : สมรรถนะการจัดการเรียน ศตวรรษที่ 21, ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, นิสิตครู

Abstract

This research project undertook a study related to the competencies of learning management for the 21st century. The study focused on the bachelor degree program at the Faculty of Education, Mahasarakham University and identified ways to promote the competencies of learning management for 21st century of bachelor degree students. The samples were 150 bachelor ‘degree students in the Faculty of Education, Mahasarakham University enrolled for the 2017semester, They were selected through Stratified random sampling. The instrument used in this study was a questionnaire consisting of 8 factors. The statistics used was mean, standard deviation, and percentage. The result

showed that students had a high level in all 8 factors. There were 9 ways t to promote the competencies of learning management for 21st century of bachelor degree students : positive attitude, morality and integrity, communication / expression skills, adaptation skills and flexible, information communication technology skills, integrated management skills, teamwork skills, kalayanamitra skills, and research skills.

Keyword : competencies learning management 21st century bachelor degree students, Mahasarakham University teacher

บทนำ

การก้าวเข้าสู่สังคมโลกในศตวรรษที่ 21 มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของมนุษย์ไม่เฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น แต่ส่งผลกับทุก ๆ ประเทศในโลก ผลกระทบที่เกิดขึ้นส่งผลต่อทุกด้านไม่ว่าจะเป็นสังคมและประชากร เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม การเมืองและแม้แต่ด้านการศึกษาเองก็ได้รับผลกระทบเช่นกัน (สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัต และคณะ. 2558 : 36) ด้วยเหตุนี้ทำให้หลายองค์กรในประเทศต่าง ๆ หาแนวทางสำหรับการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น เพื่อพัฒนาคนในสังคมสามารถที่จะดำเนินชีวิตต่อไปได้ สถาบันการศึกษา คือ สถานที่ หรือ แหล่ง เตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียน เพื่อจะรับมือกับโลกอนาคตในอีก 20 ปีนับจากนี้ไป (สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัต และ คณะ. 2558 : 36 อ้างอิงมาจาก Fodel. 2009)

สถาบันการศึกษาควรจัดการศึกษาที่เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง การจัดการศึกษาที่มีความหมายและมีคุณค่าต่อผู้เรียนจะเป็นการศึกษาที่ให้รู้และเข้าใจชีวิตจริง เมื่อเรียนในสิ่งที่เป็นชีวิตจริง ก็ต้องเน้นที่กระบวนการ เพราะจะเป็นสิ่งที่อยู่ได้นาน โดยเฉพาะกระบวนการหาความรู้เป็นการสอนผู้เรียนได้รู้จักคิด และรู้จักรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างฉลาดพอกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และผู้ที่มีบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่สำคัญดังกล่าวได้ บุคคลผู้นั้นก็คือครู (สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัต และ คณะ. 2558 : 36 อ้างอิง มาจาก ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2553

: 112) การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พุทธศักราช 2552 – 2561 ครูเป็นบุคคลสำคัญในกระบวนการปฏิรูปการศึกษาเพราะเป็นด่านหน้าและกลไกลสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาครู และเตรียมครูที่จะเข้าสู่วิชาชีพให้มีสมรรถนะสูง (สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัต และ คณะ. 2558 : 36 อ้างอิงมาจาก สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2551 : บทนำ) ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ของครูจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนและควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การจัดการเรียนรู้ของครูนอกจากให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามหลักสูตรแล้วประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เพื่อมีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ คุณธรรมในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (จรูญ พานิชย์ผลินไชย และ สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัต. 2559 : 27)

การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องมีปัจจัยทั้งทางด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ความสามารถ รวมทั้งด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนจึงจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ต้องพัฒนาการจัดการศึกษา โดยการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งครูถือเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษาที่สำคัญในโลกยุคปัจจุบันที่กระแสแห่งความเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีต่างๆ เกิดขึ้นทุกนาที ทำให้รูปแบบการเรียนรู้และวิธีแสวงหาความรู้กำลังปรับเปลี่ยนไปจากระบบการเรียนรู้แบบดั้งเดิม ซึ่งการสร้าง การพัฒนาและการหล่อหลอมเยาวชนให้เป็นพลเมืองของโลกที่มีคุณภาพสู่ประชาคมอาเซียนจึงเป็นสิ่งที่ท้าทายยิ่งสำหรับครูในการจัดการองค์ความรู้ให้บังเกิดผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ครูจำเป็นต้องพัฒนาสมรรถนะให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อให้สามารถปฏิบัติงาน หรือ ดำเนินกิจกรรมวิชาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ พรทิพย์ แข็งขัน. 2551 : 1)

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่คนจะต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว รุนแรง พลิกผันและคาดไม่ถึง คนในโลกยุคใหม่จึงจำเป็นต้องมีทักษะสูงในการเรียนรู้และการปรับตัว

และครูผู้สอน ถือเป็นบุคคลผู้ชี้นำทางความคิด และเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนทางการศึกษา รับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพทันต่อการเปลี่ยนแปลงของประเทศ ดังที่ ยนต์ ชุ่มจิต. (2550, : 145) กล่าวว่า ครูต้องมีความรู้ความสามารถ มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ มีความรู้ที่ทันสมัย กว้างขวาง รู้ทันโลก ก้าวทันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นรอบด้าน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นคณะวิชาที่มีการจัดการศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท และ ระดับปริญญาเอกในหลายสาขาวิชา สำหรับในระดับปริญญาตรีเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู โครงสร้างหลักสูตรเป็นหลักสูตร 5 ปี โดยนิสิตต้องเรียนรายวิชาให้ครบในชั้นปีที่ 1- 4 และในชั้นปีที่ 5 ลงรายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในการจัดการศึกษาที่ผ่านมานอกจากนิสิตต้องเรียนตามโครงสร้างของหลักสูตรแล้ว คณะและภาควิชา รวมทั้งสาขาวิชาเอกมีการจัดกิจกรรมในการพัฒนานิสิตให้เป็นไปตามอัตลักษณ์ของความเป็นครู คือ เป็นครูคุณภาพที่มีความรู้ ความสามารถที่ดีในสาขาวิชาเอกวิชาชีพครู และมีทักษะในศตวรรษที่ 21 (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2559)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิต ปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อีกทั้งแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี ซึ่งผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม รวมทั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลในการพัฒนานิสิตวิชาชีพครูให้มีสมรรถนะ ในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2560 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้สาขาวิชาเอกเป็นชั้น (Strata) ในการสุ่มจำนวน 150 คน ประกอบไปด้วย 7 สาขาวิชาเอก ประกอบด้วย 1) กศ.บ. วิทยาศาสตร์ทั่วไป 2) กศ.บ. คณิตศาสตร์ 3) กศ.บ. สังคมศึกษา 4) กศ.บ. ภาษาอังกฤษ กศ.บ. 5) กศ. บ. ภาษาไทย 6) กศ.บ. การศึกษาปฐมวัย และ 7) กศ.บ. เทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลการสอบถามเกี่ยวกับระดับ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึงความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่จำเป็นและสามารถดำรงชีวิตในปัจจุบันและอนาคตได้อย่างมีคุณภาพ แบ่งออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา ด้านการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสังเคราะห์และประยุกต์จากผลการวิจัยของ เทียมจันทร์ พานิชผลินไชย (2560), จรูญ พานิชผลินไชย และสุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัด (2559) ตอนที่ 3 แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับ ปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ของแบบสอบถาม ระดับ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 8 ด้าน เป็น

มาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายดังต่อไปนี้

5 หมายถึง ระดับ มากที่สุด
4 หมายถึง ระดับ มาก
3 หมายถึง ระดับ ปานกลาง
2 หมายถึง ระดับ น้อย
1 หมายถึง ระดับ น้อยที่สุด

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปตรวจสอบคุณภาพ โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 ท่าน ได้ทำการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงของข้อคำถามว่าสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะในแต่ละด้านหรือไม่

โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับข้อคำถาม และให้เพิ่มเติมข้อคำถามในแต่ละด้านของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และทำเป็นฉบับสมบูรณ์ นำแบบสอบถามงานวิจัยไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ขั้นตอนการวิจัย

ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามงานวิจัย ให้ กับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยสุ่มได้ตามสาขาวิชาเอก มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามงานวิจัยไปดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ที่ห้องเรียนของกลุ่มตัวอย่าง ที่คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามใน วันจันทร์ ถึง วันศุกร์ ที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

2. รอเก็บแบบสอบถามงานวิจัยคืนหลังจากนิสิต ตอบแบบสอบถามงานวิจัยเสร็จ และได้แบบสอบถามงานวิจัยกลับคืนมาทั้งหมด จำนวน 150 ฉบับ

3. นำแบบสอบถามงานวิจัยที่ได้จากการตอบแบบคำถามจากกลุ่มตัวอย่างไปทำการตรวจสอบความสมบูรณ์รวมทั้งความครบถ้วน ในการตอบคำถามของแต่ละด้าน

4. นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามงานวิจัยที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างไปทำการวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป เพื่อสรุปผลตามความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ โดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม แสดงดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับสมรรถนะ
1. ด้านการออกแบบการเรียนรู้	4.12	0.75	มาก
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.30	0.73	มาก
3. ด้านการพัฒนาทักษะการเรียนรู้	4.23	0.76	มาก
4. ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งการเรียนรู้	4.37	0.68	มาก
5. ด้านการพัฒนาสื่อ และ นวัตกรรมทางการศึกษา	4.41	0.63	มาก
6. ด้านการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้	4.31	0.70	มาก
7. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.43	0.66	มาก
8. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูในศตวรรษที่ 21	4.42	0.67	มาก
รวม	4.32	0.69	มาก

ตาราง 1 พบว่า ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิต ระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.66

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.67 ด้านการพัฒนาสื่อ และ นวัตกรรมทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.63 ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.68 ด้านการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.70 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.73 ด้านการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.76 และ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.75

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริม สมรรถนะ การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แนวทางการส่งเสริม สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยนิสิตได้เสนอแนะแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นกระทงความดังนี้ มีเจตคติที่ดี และ ความรักศรัทธาต่อวิชาชีพครู มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยา มารยาทที่ดีงาม มีความสามารถในการสื่อสาร และการแสดงออก มีความสามารถในการปรับตัว และ การมีความยืดหยุ่น ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ความสามารถในการจัดการแบบบูรณาการ ความสามารถในการทำงานเป็นทีม ความสามารถในการเป็นกัลยาณมิตรของผู้เรียน และ ความสามารถในการทำวิจัย

อภิปรายผล

1) จากผลการวิจัยที่พบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยรวม และ รายด้าน อยู่ในระดับมาก สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านการออกแบบการเรียนรู้ นิสิตระดับปริญญาตรี มีระดับ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการออกแบบการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก แสดงว่า นิสิตมีความรู้ ความเข้าใจใน

การออกแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน สามารถออกแบบการเรียนรู้”ให้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาสาระวิชาที่สอน รวมทั้งมีความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและที่สำคัญการสำรวจความพร้อมของผู้เรียนทางด้านความรู้ ความสามารถ ความถนัด และ ความสนใจ ก่อนออกแบบการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไทย (2559 : 123 – 132) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรีในโครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาครูในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูงชายแดน ไทย- เมียนมา ด้านจังหวัดตาก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผลการวิจัย พบว่า นิสิตมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในด้านการออกแบบการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ผู้เรียนยุคใหม่ การพัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งการเรียนรู้ยุคใหม่ การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นิสิตระดับปริญญาตรี มีระดับ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก แสดงว่า นิสิตมีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีนโยบายที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูเป็นผู้วางแผนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้ง การศึกษา วิธีการ หรือ ค้นคว้า ปรัชญา หักแนวคิดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเองได้ด้วยตนเอง ครูเป็นผู้ร่วมกิจกรรมในกลุ่มผู้เรียน พร้อมทั้งให้ความคิดเห็น หรือ เชื่อมโยงประสบการณ์ส่วนตัวแก่ผู้เรียนขณะทำกิจกรรม ที่สอดคล้องกับ จรูญ พานิชย์ผลินไชย และ สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัต (2559 : 25 -37) ได้ทำการศึกษาสมรรถนะกาจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในด้าน

การออกแบบการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ผู้เรียนยุคใหม่ ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยทุกสมรรถนะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ด้านการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ นิสิตระดับปริญญาตรี มีระดับ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก แสดงว่า นิสิตสามารถแสดงความก้าวหน้าการพัฒนาตนเองที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ในการเป็นนิสิตครู มีทักษะรวมทั้งสามารถจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการสื่อสาร และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้กระบวนการสะท้อนความคิด เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ สามารถใช้กระบวนการชี้แนะและกระบวนการป้อนกลับ เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ สามารถ ทำวิจัย และหลักการบูรณาการเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับ สุดเฉลิม ศัสตราพฤกษ์ (2560 : 100 -108) ได้ศึกษาการจัดการเรียน การสอนในศตวรรษที่ 21 แบบห้องเรียนกลับด้านเพื่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ผลการศึกษา พบว่า ระดับทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 แบบห้องเรียนกลับด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการร่วมมือ และในส่วนของปัจจัยที่มีผลต่อระดับทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม คือ ปัจจัยการเตรียมความพร้อม มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลทางบวก สำหรับปัญหาอุปสรรคการจัดการเรียน การสอนในศตวรรษที่ 21 แบบห้องเรียนกลับด้าน พบว่า การศึกษาด้วยตนเองทำให้ได้รับความรู้ไม่เพียงพอ ต่อการศึกษา ในส่วนของข้อเสนอแนะ ควรมีการส่งเสริมความพร้อมในด้านเทคโนโลยีและแหล่งการศึกษาเรียนรู้

ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งการเรียนรู้ นิสิตระดับปริญญาตรี มีระดับ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก แสดงว่า มีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อ และเทคโนโลยี รวม

ทั้งแหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างเหมาะสม กิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้มีการใช้ภาษาอังกฤษและการสืบค้นความรู้ต่างๆ กิจกรรมการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงและ บูรณาการกับการบริการทางวิชาการแก่สังคม หรือ การวิจัย หรือ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม รวมทั้ง กิจกรรมการเรียนการสอนมีระบบอินเตอร์เน็ตที่สมบูรณ์และทันสมัยใช้เป็นแหล่งเรียนรู้และเชื่อมโยงข้อมูลได้ตลอดเวลา และแหล่งเรียนรู้ทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทันสมัย เหมาะสมและก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่ดีและมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับ เบญญาภา คงมาลัย และ ศรเนตร อารีโสภณพิเชฐ (2558 : 37 – 47) ได้ทำการวิจัย การพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 9 สมรรถนะ ได้แก่ (1) มีความรู้ด้านหลักการจัดการความรู้ (2) มีความรู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (3) มีทักษะด้านการบ่งชี้ความรู้ (4) มีทักษะในการจัดการความรู้ (5) มีทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล (6) มีทักษะด้านการแบ่งปันความรู้ (7) มีทักษะการคิดและแก้ปัญหา (8) มีจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ความซื่อสัตย์ในการจัดการความรู้ และ (9) มีความรับผิดชอบในการแบ่งปันความรู้ ผลการประเมินสมรรถนะการจัดการความรู้ ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 9 สมรรถนะ พบว่า สมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลาง สมรรถนะค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สมรรถนะการมีจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับดี

ด้านการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมทางการศึกษา นิสิตระดับปริญญาตรี มีระดับ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการพัฒนาสื่อ และ นวัตกรรมทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก แสดงว่า นิสิตสามารถใช้สื่อและ นวัตกรรมทางการศึกษา ในการจัดทำเอกสาร นำเสนอผลงาน และเผยแพร่ความรู้ สร้าง และ พัฒนาสื่อ และ

นวัตกรรมการศึกษาในการเรียนการสอน ใช้สื่อ และ นวัตกรรมการศึกษา หรือ เทคโนโลยีในการบันทึก รวบรวม และ วิเคราะห์ข้อมูล สามารถใช้สื่อ เทคโนโลยี สร้างบรรยากาศในชั้นเรียน และ กระตุ้น ความคิดของผู้เรียน รวมทั้งใช้สื่อเทคโนโลยี ในการผลิตสื่อ นวัตกรรมสารสนเทศและ สร้างฐานความรู้ และสุดท้าย ใช้สื่อ และ นวัตกรรมทางการศึกษาในการเข้าถึง ข้อมูลสารสนเทศทั้งในและต่างประเทศ เพื่อการจัดการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สอดคล้องกับ ปุณยา จันทมาตย์ และ วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา (2558 : 612 – 624) ได้ทำการศึกษาทักษะการสอน ของครูสังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ใน โรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยม ศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ครูสังคมศึกษา ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอน มีการ ปฏิบัติทักษะสอนเพื่อการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 บ่อยครั้ง ครูสังคมศึกษา ทุกกลุ่มประสบการณ์การสอนมีความ เห็นว่า ปัญหาทักษะการสอนเพื่อการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นปัญหา ปานกลาง การแก้ปัญหามีดังนี้ ให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการจัดมุมประสบการณ์ เพิ่มกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากขึ้น และจัดอบรมครูสังคมศึกษาเรียนรู้ เทคโนโลยี

ด้านการพัฒนาเครือข่ายการ เรียนรู้ นิสิตระดับปริญญาตรี มีระดับ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ด้านการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก แสดงว่า มีการส่งเสริม พัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ และใช้ นวัตกรรมด้านเทคโนโลยี เพื่อเป็นเครื่อง มือในการนำไปสู่องค์กรแห่งการเรียน การสอน ใช้ระบบการสื่อสารและเทคโนโลยี เพื่อสร้างเครือข่ายด้านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ หรือ ให้มีสารสนเทศเพียงพอแก่การใช้ ถ่ายทอดองค์ความรู้และการบริการ ความรู้ การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ เป็นการแสงวงหาความรู้ จากผู้เชี่ยวชาญ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อใช้ในกิจกรรมการ เรียนการสอน และการวิจัย ระบบการ สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ จากภูมิปัญญา ชาวบ้านจากผู้รับบริการ จากบุคลากร ภายในและภายนอก เพื่อใช้เป็นข้อมูล สนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ และ สุดท้าย การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ เป็นการใช้สารสนเทศ เพื่อเปิดโอกาสใน การเรียนรู้ และสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่ง สอดคล้องกับ สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัต และ เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย (2558: 1 -10) ได้ทำการศึกษา การพัฒนา

บัณฑิตครูของสถาบันอุดมศึกษาตามทฤษฎีทวิปริทัศน์ และแนวคิดการเรียนรู้ในพื้นที่ที่สาม เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมให้เป็นครูที่มีคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 จากการศึกษาทฤษฎีทวิปริทัศน์ และการเรียนรู้ในพื้นที่ที่สามทั้งแนวคิดและแนวทางการประยุกต์ใช้ในด้านการจัดการศึกษา โดย First space เป็นภาคทฤษฎีที่นิสิตได้รับในสถาบันผลิตครู Second space เป็นการฝึกประสบการณ์ในโรงเรียนของนิสิต และ Third space เป็นพื้นที่ที่สามฝ่ายร่วมมือกันที่จะก่อเกิดสิ่งใหม่ แสดงให้เห็นว่า การผสานต่อระหว่างภาคทฤษฎี และการฝึกประสบการณ์โดยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องสามฝ่าย ได้แก่ สถาบันผลิต โรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพ และ นิสิตครู เพื่อก่อให้เกิดสิ่งใหม่คือ นิสิตครูที่มีคุณภาพ

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ นิสิตระดับปริญญาตรี มีระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก แสดงว่า นิสิตมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ตามสภาพจริง รวมทั้งมีวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน การดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องไปพร้อมๆ กับการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้ครอบคลุมเนื้อหาในด้านความรู้ ด้านกระบวนการและผลงาน รวมทั้งด้านอารมณ์ของผู้เรียน และสนับสนุนให้ผู้สอนและผู้เรียนนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มาปรับปรุงและพัฒนาระบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัติ และ คณะ (2558 : 33 – 48) ได้ทำการวิจัย การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ด้านความรู้ความสามารถในสาขาวิชา ประกอบด้วย 6 คุณลักษณะย่อย ได้แก่ 1) มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชา 2) มีเทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้ที่หลากหลาย มีทักษะในการคำนวณ 4) มีความสามารถในการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย 5) รู้จักและเข้าใจผู้เรียน 6) มีความสามารถใน

การพัฒนาหลักสูตร จัดทำแผนการสอน กิจกรรม และ การประเมินผล ที่สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างผู้เรียน ด้านที่ 2 ด้านการปฏิบัติตนและเห็นคุณค่าวิชาชีพครู ประกอบด้วย 7 คุณลักษณะย่อย ได้แก่ 1) เป็นผู้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ 2) มีสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล ทำงานเป็นทีมได้ 3) เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม และ จรรยาบรรณในวิชาชีพ 4) เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ 5) รักและศรัทธาในวิชาชีพครู 6) เป็นผู้มีภาวะผู้นำทางวิชาการ 7) ปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงาน และ ด้านที่ 3 ด้านสังคมพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วย 5 คุณลักษณะย่อย ได้แก่ 1) มีความสามารถด้านการใช้ภาษา / การสื่อสาร 2) เป็นผู้เลือกใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม 3) เป็นผู้รอบรู้ เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงทันสมัยทันเหตุการณ์ 4) มีความคิด และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 5) มีความสามารถในการบริหารจัดการ

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูในศตวรรษที่ 21 นิสิตระดับปริญญาตรี มีระดับ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก แสดงว่า นิสิตมีความตระหนักในความแตกต่างของภาษา วัฒนธรรมของบุคคล สังคม และประเทศชาติ รวมทั้งประชาคมโลก มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และ พลเมืองโลก การดำเนินชีวิต และครองตน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียง มีสุขภาพทั้งกายและจิตสมบูรณ์ แข็งแรง ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง มีความรัก เมตตากรุณาต่อผู้เรียน รวมทั้ง รักในความยุติธรรม และ ประชาธิปไตย ตระหนักรู้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ ใส่ใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้เรียนและการเอาใจใส่ต่อผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ วันเพ็ญ นันทะศรี (2559 : 96- 105) ได้ทำการวิจัย การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะความเป็นครูวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก 21 องค์ประกอบย่อย 90 ดังรายละเอียดต่อไปนี้ 1) ด้านวิชาชีพครู ประกอบด้วย ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีทักษะความรู้ในวิชาชีพ 2) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ประกอบด้วย ความขยัน ความประหยัด ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความสุภาพ ความสะอาด ความสามัคคี ความมีน้ำใจ

3) ด้านบุคลิกภาพของครู ประกอบด้วย บุคลิกภาพทางกาย บุคลิกภาพด้านอารมณ์ บุคลิกภาพด้านสังคมบุคลิกภาพด้านการติดต่อสื่อสาร และ 4) ด้านพฤติกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย การเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสรุป การวัดและประเมินผล การใช้สื่อการเรียน การสอน การจัดการและสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนและโมเดลโครงสร้างคุณลักษณะความเป็นครูวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2) จากผลการวิจัยที่พบว่า แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประกอบไปด้วย 9 แนวทาง ได้แก่ การส่งเสริม 1) การมีเจตคติที่ดี ความรักศรัทธาต่อวิชาชีพครู 2) การมีคุณธรรม จรรยา และมารยาท 3) ความสามารถในการสื่อสารและการแสดงออก 4) ความสามารถในการปรับตัว และการมีความยืดหยุ่น 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ความสามารถในการจัดการแบบบูรณาการ 7) ด้านความสามารถในการทำงานเป็นทีม 8) ความสามารถในการเป็นกัลยาณมิตรของผู้เรียน และ 9) ความสามารถในการทำวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับ วรลักษณ์ คำหว่าง และ นงลักษณ์ ใจฉลาด (2559: 58- 78) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางพัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 มีดังนี้ ควรวางแผนการดำเนินงาน จัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาทักษะครูและบุคลากรอย่างจริงจัง อบรม เชิงปฏิบัติการ ให้วิทยากรที่มีความสามารถมาให้ความรู้และส่งเสริมทักษะ เรียนรู้แบบ Learning by doing โดยเน้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ และสร้างผลงานผ่านระบบเครือข่าย ปรับปรุง แก้ไขระบบ รวมทั้งมีการพัฒนาทักษะการใช้ ICT อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาพัฒนาสื่อ และเตรียมการจัดการเรียนการสอน วางแผนการดำเนินงาน หรือ กิจกรรมในด้านการส่งเสริมกระบวนการคิด โดยเน้นทักษะการคิดเพื่อสร้างรูปแบบและวิธีการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้วยกระบวนการวิจัยและกระบวนการเรียนรู้แบบโครงงาน นำผลการวิจัยไปปรับปรุง และพัฒนาให้มีคุณภาพมากขึ้น การเป็นผู้สร้างและผู้ผลิต ควรตระหนักในบทบาทครู ฝึกฝนการพัฒนาตนเอง ใช้กระบวนการวิจัย

เป็นฐานของการพัฒนาและการแก้ไขปัญหา ตรวจสอบประเมินผลจากรูปแบบการส่งเสริมและพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ตน นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง ควรสร้างเสริมประสบการณ์ เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถ เพื่อพัฒนาทักษะและเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรี ยังมีสมรรถนะต่ำในด้านการออกแบบการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ควรนำข้อมูลไปวางแผนในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นิสิตมีสมรรถนะในด้านการออกแบบการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

1.2 คณะฯ ควรมีการจัดโครงการต่างๆ อาจเป็นโครงการเสริมหลักสูตรสำหรับนิสิตในระดับปริญญาตรี เพื่อส่งเสริมสมรรถนะในด้านต่างๆ เช่น การมีเจตคติที่ดี ความรัก ศรัทธาต่อวิชาชีพครู ซึ่งการพัฒนาในด้านนี้อาจต้องใช้เวลานาน จึงจำเป็นจะต้องมีการพัฒนาตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 เป็นต้น

1.3 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถนำผลการวิจัย สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรที่ส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อพัฒนาผลผลิตครูยุคใหม่ให้สอดคล้องกับยุคศตวรรษที่ 21

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตแต่ละชั้นปี รวมทั้งแต่ละสาขาวิชาเอก เพื่อพิจารณาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลในการนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นิสิตมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

2.2 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรเสริม สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เป็นหลักสูตรเสริมให้กับนิสิตระดับปริญญาตรี เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

กมลชนก กำเนิดนก. (2551). *การพัฒนาศักยภาพตนเองของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร.* รายงานการวิจัย กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.(20 สิงหาคม 2559). *รายงานประจำปี 2559.* สืบค้นเมื่อ 9 มีนาคม 2561, จาก https:// edu.msu.ac.th/TH/file/ Annual Report / 2559.pdf

จรูญ พานิชย์ผลินไชย และ สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัต. (2559). การศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. *สักทอง : วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์,* 22 (2), 25 – 37.

เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย. (2560). การศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี ในโครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาครูในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูงชายแดนไทย-เมียนมา ด้านจังหวัดตาก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.* 19(4) : 123 – 132.

เบญญาภา คงมาลัย และ ศรเนตร อารีโสภณพิเชฐ. (2558). การพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารครุศาสตร์.* 43 (1) : 37-47.

ปุณยา จันทมาตย์ และ วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2558). การศึกษาทักษะการสอนของครูสังคมศึกษาเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ ทางการศึกษา.* 10 (4) : 612 – 624.

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และ พรทิพย์ แข็งขัน. (2551). *สมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครูในสังคมที่เปลี่ยนแปลง.* กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

ยนต์ ชุ่มจิต. (2550). *ความเป็นครู.* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

วรลักษณ์ คำหว่าง และ นงลักษณ์ ใจฉลาด. (2559). *การศึกษาแนวทางพัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

วันเพ็ญ นันทะศรี. (2559). การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูวิชาชีพในศตวรรษที่ 21. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม***.** 6 (3) : 96 - 105.

สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัต และ คณะ. (2558). การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 17(1), 33 - 47.

สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัต และ เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย. การพัฒนาบัณฑิตครูของสถาบันอุดมศึกษาตามทฤษฎีทวิปริทัศน์ และแนวคิดการเรียนรู้ในพื้นที่ที่สาม. *วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ*. 5 (9) : 1-10.

สุดเฉลิม ศัสตราพฤกษ์. (2560). การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 แบบห้องเรียนกลับด้านเพื่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม. *วารสารวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*. 28 (1) : 100-108.